

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูป	ถ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา	3
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.4 ขอบเขตการศึกษา	4
1.5 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาส่วนแบ่งการตลาดคงที่และการขาดเสถียรภาพ	5
1.5.1 พัฒนาการของทฤษฎีส่วนแบ่งการตลาดคงที่	5
1.5.2 ผลการประยุกต์ใช้ทฤษฎีส่วนแบ่งการตลาดคงที่	6
1.5.3 การศึกษาเพื่อวัดการขาดเสถียรภาพ	8
บทที่ 2 ระเบียบวิธีวิจัย	10
2.1 แนวคิดการศึกษา	10
2.1.1 แบบจำลองส่วนแบ่งการตลาดคงที่	10
2.2 วิธีการศึกษา	26
2.3 การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของการส่งออกน้ำตาลทราย	26
2.4 การวิเคราะห์การขาดเสถียรภาพ (Instability)	32
บทที่ 3 ระบบอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลของประเทศไทย	34
3.1 การเปลี่ยนแปลงการผลิตอ้อย	34
3.2 การเปลี่ยนแปลงการผลิตน้ำตาลทราย	35
3.3 ชนิด คุณภาพ และระบบการจำหน่ายน้ำตาลทรายภายในประเทศ	39
3.3.1 ชนิดของน้ำตาลทราย	39
3.3.2 คุณภาพของน้ำตาลทราย	39
3.4 โครงสร้างของตลาดส่งออกน้ำตาลทราย	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.4.1 ลักษณะทั่วไปของตลาดน้ำตาลทรายโลก	41
3.4.2 ลักษณะของผู้ซื้อน้ำตาลทรายในตลาดโลก	42
3.4.3 วิธีการขายน้ำตาลทรายในตลาดโลก	43
3.4.4 การกำหนดราคาน้ำตาลทรายในตลาดโลก	44
3.4.5 ตลาดที่กำหนดราคาน้ำตาลทรายในตลาดโลก	44
3.4.6 ลักษณะราคาน้ำตาลทรายในตลาดโลก	45
3.4.7 โครงสร้างและลักษณะของตลาดส่งออกน้ำตาลทรายของประเทศไทย	45
3.5 นโยบายที่เกี่ยวข้องกับน้ำตาลทรายของประเทศไทย	49
3.6 นโยบายของประเทศและกลุ่มประเทศต่างๆ	53
3.6.1 นโยบายของประเทศญี่ปุ่น	53
3.6.2 นโยบายของประเทศจีน	55
3.6.3 นโยบายของประเทศมาเลเซีย	56
3.6.4 นโยบายของประเทศเกาหลีใต้	57
3.6.5 นโยบายของประเทศศรีลังกา	58
3.6.6 นโยบายของประเทศอินโดนีเซีย	58
3.6.7 นโยบายของประเทศสหรัฐอเมริกาและแคนาดา	59
3.6.8 นโยบายของกลุ่มประเทศละตินอเมริกา	61
3.6.9 นโยบายของกลุ่มประเทศยุโรป	62
3.6.10 นโยบายของกลุ่มประเทศแอฟริกา	63
3.6.11 นโยบายของกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออก	65
3.6.12 นโยบายของกลุ่มประเทศเอเชียตะวันตกเฉียงใต้	65
3.6.13 นโยบายของกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อื่นๆ	66
3.6.14 นโยบายของกลุ่มประเทศเอเชียใต้	67
3.6.15 นโยบายของกลุ่มประเทศโอเชียเนีย	68
บทที่ 4 ผลการศึกษา	69
4.1 การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันและการวิเคราะห์เสถียรภาพ ของการส่งออกน้ำตาลทรายของประเทศไทย	69

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.1.1 การศึกษาภาพรวมของความสามารถในการแข่งขันและและ การวิเคราะห์เสถียรภาพการส่งออกน้ำตาลทรายของประเทศไทย	69
4.1.2 ประเทศญี่ปุ่น	75
4.1.3 ประเทศจีน	80
4.1.4 ประเทศมาเลเซีย	85
4.1.5 ประเทศเกาหลีใต้	90
4.1.6 ประเทศศรีลังกา	95
4.1.7 ประเทศอินโดนีเซีย	100
4.1.8 ประเทศสหรัฐอเมริกาและแคนาดา	105
4.1.9 ประเทศละตินอเมริกา	111
4.1.10 กลุ่มประเทศยุโรป	115
4.1.11 กลุ่มประเทศแอฟริกา	119
4.1.12 กลุ่มประเทศเอเชียตะวันออก	124
4.1.13 กลุ่มประเทศเอเชียตะวันตกเฉียงใต้	130
4.1.14 กลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อื่นๆ	135
4.1.15 กลุ่มประเทศเอเชียใต้	140
4.1.16 กลุ่มประเทศโอเชียเนีย	145
4.2 สรุปแนวโน้มและเสถียรภาพของการส่งออกและความสามารถในการแข่งขัน การส่งออกน้ำตาลทรายของประเทศไทย	150
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	157
5.1 สรุปผลการศึกษา	157
5.2 ข้อเสนอแนะ	172
บรรณานุกรม	175
ภาคผนวก	179
ภาคผนวก การวิเคราะห์ส่วนแบ่งการตลาดคงที่	180
ประวัติผู้เขียน	186

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 พื้นที่เพาะปลูกอ้อย ผลผลิตอ้อย และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ฤดูกาลผลิตปี 2525/26 -2543/44	35
3.2 จำนวนโรงงาน ผลผลิตน้ำตาลทราย ผลผลิตน้ำตาลต่อตันอ้อย และค่าความหวาน (ซี.ซี.เอส.) ปีการผลิต 2525/26 - 2543/44	37
3.3 ปริมาณผลผลิตน้ำตาลทรายดิบ น้ำตาลทรายขาว และน้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ ปีการผลิต 2525/26 - 2543/44	38
3.4 ค่าเฉลี่ยของการส่งออกน้ำตาลทรายของประเทศไทย ในช่วงระยะเวลาต่างๆ	47
3.5 ค่าเฉลี่ยของการส่งออกน้ำตาลทรายของประเทศไทยไปยังประเทศต่างๆ ในช่วงระยะเวลาต่างๆ	48
3.6 การกำหนดปริมาณในโควตา อัตราภาษีในและนอกโควตา สำหรับน้ำตาลทรายที่ประเทศไทยต้องเปิดตลาดนำเข้าภายใน 10 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 - 2547	52
3.7 อัตราภาษีนำเข้าน้ำตาลทรายของประเทศรัสเซีย	63
4.1 ค่าเฉลี่ยปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายรวมของไทย จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS และประเทศ/กลุ่มประเทศคู่ค้า	71
4.2 ค่าเฉลี่ยปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายขาวและน้ำตาลทรายดิบของไทย จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS และประเทศ/กลุ่มประเทศคู่ค้า	72
4.3 ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายรวมทุกชนิดในทุกตลาดของไทย จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	74
4.4 ค่าสัมประสิทธิ์จากสมการแนวโน้มและสมการการขาดเสถียรภาพของการส่งออกรวมของประเทศไทย ปี 2525-2543	75
4.5 ค่าเฉลี่ยปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายชนิดต่างๆของไทยในตลาดญี่ปุ่น จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	76
4.6 ปริมาณการส่งออกน้ำตาลรวมของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	77
4.7 ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายขาวของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	78

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
4.8 ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายดิบของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	79
4.9 ค่าสัมประสิทธิ์จากสมการแนวโน้มและสมการการขาดเสถียรภาพ การส่งออกน้ำตาลทรายของไทยในตลาดญี่ปุ่น ปี 2525-2543	80
4.10 ค่าเฉลี่ยปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายชนิดต่างๆของไทยในตลาดจีน จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	81
4.11 ปริมาณการส่งออกน้ำตาลรวมของประเทศไทยไปประเทศจีน จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	82
4.12 ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายขาวของประเทศไทยไปประเทศจีน จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	83
4.13 ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายดิบของประเทศไทยไปประเทศจีน จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	84
4.14 ค่าสัมประสิทธิ์จากสมการแนวโน้มและสมการการขาดเสถียรภาพ การส่งออกน้ำตาลทรายของไทยในตลาดประเทศจีน ปี 2525-2543	85
4.15 ค่าเฉลี่ยปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายชนิดต่างๆของไทยในตลาดมาเลเซีย จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	86
4.16 ปริมาณการส่งออกน้ำตาลรวมของประเทศไทยไปประเทศมาเลเซีย จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	87
4.17 ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายขาวของประเทศไทยไปประเทศมาเลเซีย จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	88
4.18 ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายดิบของประเทศไทยไปประเทศมาเลเซีย จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	89
4.19 ค่าสัมประสิทธิ์จากสมการแนวโน้มและสมการการขาดเสถียรภาพ การส่งออกน้ำตาลทรายของไทยในตลาดประเทศมาเลเซีย ปี 2525-2543	90
4.20 ค่าเฉลี่ยปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายชนิดต่างๆของไทยในตลาดเกาหลีใต้ จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	91
4.21 ปริมาณการส่งออกน้ำตาลรวมของประเทศไทยไปประเทศเกาหลีใต้ จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	92

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
4.22 ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายขาวของประเทศไทยไปประเทศเกาหลีใต้ จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	93
4.23 ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายดิบของประเทศไทยไปประเทศเกาหลีใต้ จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	94
4.24 ค่าสัมประสิทธิ์จากสมการแนวโน้มและสมการการขาดเสถียรภาพ การส่งออกน้ำตาลทรายของไทยในประเทศเกาหลีใต้ ปี 2525-2543	95
4.25 ค่าเฉลี่ยปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายชนิดต่างๆของไทยในตลาดศรีลังกา จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	96
4.26 ปริมาณการส่งออกน้ำตาลรวมของประเทศไทยไปประเทศศรีลังกา จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	97
4.27 ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายขาวของประเทศไทยไปประเทศศรีลังกา จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	98
4.28 ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายดิบของประเทศไทยไปประเทศศรีลังกา จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	99
4.29 ค่าสัมประสิทธิ์จากสมการแนวโน้มและสมการการขาดเสถียรภาพ การส่งออกน้ำตาลทรายของไทยในประเทศศรีลังกา ปี 2525-2543	100
4.30 ค่าเฉลี่ยปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายชนิดต่างๆของไทยในตลาดอินโดนีเซีย จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	101
4.31 ปริมาณการส่งออกน้ำตาลรวมของประเทศไทยไปประเทศอินโดนีเซีย จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	102
4.32 ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายขาวของประเทศไทยไปประเทศอินโดนีเซีย จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	103
4.33 ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายดิบของประเทศไทยไปประเทศอินโดนีเซีย จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	104
4.34 ค่าสัมประสิทธิ์จากสมการแนวโน้มและสมการการขาดเสถียรภาพการ ส่งออกน้ำตาลทรายของไทยในประเทศอินโดนีเซีย ปี 2525-2543	105
4.35 ค่าเฉลี่ยปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายชนิดต่างๆของไทยในตลาด สหรัฐอเมริกาและแคนาดา จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	106

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
4.36 ปริมาณการส่งออกน้ำตาลรวมของประเทศไทยไปประเทศอเมริกาและแคนาดา จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	107
4.37 ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายขาวของประเทศไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกา และแคนาดา จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	108
4.38 ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายดิบของประเทศไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกา และแคนาดา จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	109
4.39 ค่าสัมประสิทธิ์จากสมการแนวโน้มและสมการการขาดเสถียรภาพการส่งออก น้ำตาลทรายของไทยในประเทศสหรัฐอเมริกาและแคนาดา ปี 2525-2543	110
4.40 ค่าเฉลี่ยปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายชนิดต่างๆของไทยในตลาดกลุ่ม ประเทศละตินอเมริกา จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	111
4.41 ปริมาณการส่งออกน้ำตาลรวมของประเทศไทยไปกลุ่มประเทศละตินอเมริกา จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	112
4.42 ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายขาวของประเทศไทยไปกลุ่มประเทศละตินอเมริกา จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	113
4.43 ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายดิบของประเทศไทยไปกลุ่มประเทศละตินอเมริกา จำแนก ตามองค์ประกอบของ CMS	114
4.44 ค่าสัมประสิทธิ์จากสมการแนวโน้มและสมการการขาดเสถียรภาพการส่งออก น้ำตาลทรายของไทยในกลุ่มประเทศละตินอเมริกา ปี 2525-2543	115
4.45 ค่าเฉลี่ยปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายชนิดต่างๆของไทยในตลาด กลุ่มประเทศยุโรป จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	116
4.46 ปริมาณการส่งออกน้ำตาลรวมของประเทศไทยไปประเทศยุโรป จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	116
4.47 ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายขาวของประเทศไทยไปประเทศยุโรป จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	117
4.48 ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายดิบของประเทศไทยไปประเทศยุโรป จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	118
4.49 ค่าสัมประสิทธิ์จากสมการแนวโน้มและสมการการขาดเสถียรภาพการส่งออก น้ำตาลทรายของไทยในกลุ่มประเทศยุโรป ปี 2525-2543	119

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า	
4.50	ค่าเฉลี่ยปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายชนิดต่างๆของไทยในตลาด กลุ่มประเทศแอฟริกา จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	120
4.51	ปริมาณการส่งออกน้ำตาลรวมของประเทศไทยไปประเทศแอฟริกา จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	121
4.52	ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายขาวของประเทศไทยไปประเทศแอฟริกา จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	122
4.53	ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายดิบของประเทศไทยไปกลุ่มประเทศแอฟริกา จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	123
4.54	ค่าสัมประสิทธิ์จากสมการแนวโน้มและสมการการขาดเสถียรภาพการส่งออก น้ำตาลทรายของไทยในกลุ่มประเทศแอฟริกา ปี 2525-2543	124
4.55	ค่าเฉลี่ยปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายชนิดต่างๆของไทยในตลาดกลุ่ม ประเทศเอเชียตะวันออก จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	125
4.56	ปริมาณการส่งออกน้ำตาลรวมของประเทศไทยไปกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออก จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	126
4.57	ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายขาวของประเทศไทยไปกลุ่มประเทศ เอเชียตะวันออก จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	127
4.58	ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายดิบของประเทศไทยไปกลุ่มประเทศ เอเชียตะวันออก จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	128
4.59	ค่าสัมประสิทธิ์จากสมการแนวโน้มและสมการการขาดเสถียรภาพการส่งออก น้ำตาลทรายของไทยในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออก ปี 2525-2543	129
4.60	ค่าเฉลี่ยปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายชนิดต่างๆของไทยในตลาดกลุ่ม ประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	130
4.61	ปริมาณการส่งออกน้ำตาลรวมของประเทศไทยไปกลุ่มประเทศเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	131
4.62	ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายขาวของประเทศไทยไปกลุ่มประเทศ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	132
4.63	ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายดิบของประเทศไทยไปกลุ่มประเทศ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	134

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า	
4.64	ค่าสัมประสิทธิ์จากสมการแนวโน้มและสมการการขาดเสถียรภาพการส่งออก น้ำตาลทรายของไทยในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ปี 2525-2543	135
4.65	ค่าเฉลี่ยปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายชนิดต่างๆของไทยในตลาดกลุ่ม ประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	136
4.66	ปริมาณการส่งออกน้ำตาลรวมของประเทศไทยไปกลุ่มประเทศเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	137
4.67	ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายขาวของประเทศไทยไปกลุ่มประเทศ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	138
4.68	ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายดิบของประเทศไทยไปกลุ่มประเทศเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	139
4.69	ค่าสัมประสิทธิ์จากสมการแนวโน้มและสมการการขาดเสถียรภาพการส่งออก น้ำตาลทรายของไทยในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ปี 2525-2543	140
4.70	ค่าเฉลี่ยปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายชนิดต่างๆของไทยในตลาดกลุ่ม ประเทศเอเชียใต้ จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	141
4.71	ปริมาณการส่งออกน้ำตาลรวมของประเทศไทยไปกลุ่มประเทศเอเชียใต้ จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	142
4.72	ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายขาวของประเทศไทยไปกลุ่มประเทศเอเชียใต้ จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	143
4.73	ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายดิบของประเทศไทยไปกลุ่มประเทศเอเชียใต้ จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	144
4.74	ค่าสัมประสิทธิ์จากสมการแนวโน้มและสมการการขาดเสถียรภาพการส่งออก น้ำตาลทรายของไทยในกลุ่มประเทศเอเชียใต้ ปี 2525-2543	145
4.75	ค่าเฉลี่ยปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายชนิดต่างๆของไทยในตลาด กลุ่มประเทศโอเชียเนีย จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	146
4.76	ปริมาณการส่งออกน้ำตาลรวมของประเทศไทยไปกลุ่มประเทศโอเชียเนีย จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	147
4.77	ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายขาวของประเทศไทยไปกลุ่มประเทศโอเชียเนีย จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	148

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
4.78 ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายดิบของประเทศไทยไปกลุ่มประเทศโอเชียเนีย จำแนกตามองค์ประกอบของ CMS	149
4.79 ค่าสัมประสิทธิ์จากสมการแนวโน้มและสมการการขาดเสถียรภาพการส่งออก น้ำตาลทรายของไทยในกลุ่มประเทศโอเชียเนีย ปี 2525-2543	150
4.80 สรุปความมีเสถียรภาพของประเทศต่างๆ	151

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
2.1	แนวคิดในการศึกษาความสามารถในการแข่งขันการส่งออก น้ำตาลทรายของ ประเทศไทย	11
2.2	แสดงหลักการวิเคราะห์แบบจำลองส่วนแบ่งการตลาดคงที่	12

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University